

AKTIVITETSPAKET ÄVENTYRARSCOUTER

TEMA:
Samhälls-
engagemang

Hej!

Finns det något som du går och stör dig på? Eller något du skulle vilja var annorlunda? Ta då saken i egna händer och gör något åt det! Även om världen kan verka stor och svår så byggs hela samhället faktiskt upp av enskilda människors tankar och handlingar. Du och dina patrullkompisar har makt och kan påverka – sätt igång och rädda världen!

Många tycker att äventyrarscouting är den roligaste tiden. Och det är inte så konstigt. Som äventyrare kan du tillsammans med din patrull börja hitta på saker mer och mer på egen hand. Ni kan själva planera ett program som passar just er. Vad är det roligaste ni vet? Vad är det ni skulle vilja lära er mer om? Nu börjar också den stora och spännande internationella scoutvärlden öppna sig.

Ni får chansen att göra en verklig skillnad i världen. Scouterna är en av världens största freds rörelser. Grundidén är att man inte krigar med sina vänner – så bara genom att vara en del av scoutrörelsen bidrar du faktiskt till att skapa fred. Men Scouterna är också en kanonbra plattform för att förändra världen. Anta utmaningen att göra en samhällsinsats i ert närområde eller globalt!

Förutom förslag på aktiviteter hittar du i det här materialet information om projektet Amahoro Amani, och den metod för lokalt och globalt samhällsengagemang som vi svenska scouter lärt oss från scouterna i Stora Sjöområdet i Östafrika.

Du kan också läsa mer om FN:s millenniemål och om vad normer är.

DELA GÄRNA MED ER AV VAD NI GÖR ELLER VAD NI GJORT
GENOM ATT SKICKA ETT MEJL TILL MINSTORY@SCOUTERNA.SE

”Många av oss har det bra i Sverige och ibland kan det vi gör kännas futtigt jämfört med vad Scouter gör runt om i världen. Men ser vi oss omkring finns det gott om orättvisor även på nära håll. Det går att påverka och göra skillnad! Och den som hjälper andra lär sig också mycket själv”

Ur Äventyrarens handbok

Scouterna

LOKALT OCH GLOBALT SAMHÄLLENGAGEMANG I SCOUTERNA

Lokalt och globalt samhällsengagemang i Scoutmetoden

Att agera står i fokus för äventyrarnas engagemang. Handlingarna har ofta abstrakt resultat, t.ex. opinionsbildning. Äventyrarna engagerar sig genom personligt ställningstagande (t.ex. vad gäller livsstil). Ledarna inspirerar scouterna till ställningstagande och hjälper dem till att hitta intresseområden. Äventyrarscouterna bygger relationer med personer i och utanför Sverige, och reser kanske iväg.

MÅLSPÅR

Förståelse för omvärlden

Äventyrarscouten får lära känna andra kulturer än sin egen. Scouten reflekterar över människors olika villkor och förutsättningar. Scouten får insikt om hur hans eller hennes handlingar kan få både positiva och negativa konsekvenser på en global nivå.

Aktiv i samhället

Äventyrarscouten utvecklar aktivt sin kunskap om, tränar på och bygger upp demokratiska arbetsformer, till exempel i patrullen. Äventyrarscouten får möjlighet till en djupare förståelse för samhället och bidrar själv till ett hållbart samhälle. Scouten agerar utifrån ett bredare samhällsengagemang, lokalt eller globalt, och får tillfälle att verka för en bättre värld.

Problemlösning

Äventyrarscouten lär sig lösa mer avancerade och omfattande uppgifter i patrullen genom att jobba metodiskt och långsiktigt. Dessutom tränar man på att finna nya lösningar till både praktiska och teoretiska problem och på att inte alltid ta den invanda vägen. Scouten är tålmodig och konstruktiv i sitt sätt att se på svårigheter.

Kritiskt tänkande

Äventyrarscouten utvecklar ett konstruktivt och relevant ifrågasättande och analyserande av allt mer komplexa frågor. Scouten tränar på att se saker från olika perspektiv.

Relationer

Äventyrarscouten utvecklar förmågan att inse att hans handlingar påverkar andra människor. Scouten får öva på förmågan att visa sina egna och hantera andras känslor. Scouten får lära sig bygga goda relationer till sina medmänniskor. Scouten får möjlighet att bearbeta tankar kring respektfulla och lustfyllda kärleksrelationer och sex. Scouten inser att alla är olika, att styrkor, svagheter och känslouttryck kan variera och lär sig att vara ödmjuk inför och respektera detta.

Egna värderingar

Äventyraren utmanas i att reflektera och ta ställning i etiska frågor, även när de är komplicerade. Scouten får tillfälle att reflektera över de egna värderingarna i förhållande till scoutings värdegrund samt till scoutlagen och scoutlöftet. Äventyrarscouten ser konsekvenserna av etiska val och kan motivera sina åsikter.

SCOUTERNAS VÄRDERINGAR.

VI MÖTS I VÄRDEN.

Vi lär känna varandra och verkar för fred.

Scouterna finns i hela världen.

Vi är alla olika men ändå lika.

VI BRINNER.

Vi vill ha en bättre värld. Scouterna engagerar sig för rättvisa, miljö och medmänsklighet. Vi bryr oss både lokalt och globalt.

DEMOKRATI

Hur funkar beslutsvägarna i Scouterna?

Vad är en Demokratijamboree för något?

Vad gör en styrelse?

Vad innebär det att sitta i en styrelse?

Vilka sitter i er kårstyrelse? Finns det någon utmanare där?

Vem för er talan?

När har er kår sina styrelsemöten?

Var någonstans är de?

Scoutmetoden och målspåren:

Scouternas hur och varför.

Lika viktigt som det är att veta *varför* vi gör något, är det att veta *hur* vi ska göra det. Medan målspåret är scoutings *varför* är scoutmetoden vårt *hur*.

Scoutmetoden är också en av de saker som gör scouting till scouting över hela världen. Även om scoutmetoden anpassas efter de lokala förutsättningarna så är kärnan densamma överallt.

MÄRKEN

Deltagandemärken

Rösten – påverka världen utanför Scouterna

Mötet – träffa en ungdomsgrupp som har en annan inriktning än ni själva

Världen – ta kontakt med scouter i ett annat land

Intressemärken

Internationellt: Möta

Scouting är en global rörelse med 38 miljoner medlemmar i över 160 länder. Internationellt: Möta handlar om att ha kontakt med scouter i ett annat land. Att träffas över gränserna är en viktig del av scouting. På så sätt bidrar vi till fred och förståelse mellan folk och länder. Som scout har vi fantastiska möjligheter att lära känna nya vänner från andra länder.

Världsförbättrare

Scouter är engagerade och vi bryr oss om hur samhället ser ut. Intressemärket Världsförbättrare handlar om att göra något för andra och göra något som påverkar samhället. Att jobba med aktiviteter för det här märket handlar inte bara om en insats för vår omvärld, vår insats kan också ge nya insikter om oss själva. För att få Världsförbättrarmärket ska scouten tillsammans med sina scoutkompisar göra en eller flera aktiviteter där de gör en god gärning genom att göra något för andra. Det viktiga är att det blir en aktivitet som påverkar samhället mot en bättre värld.

Goda gärningar

Scouter kämpar för en bättre värld. Att tänka på andra, vara vänlig och hjälpsam kan verka självklart men ibland

behöver vi hjälp att komma ihåg det och träna på att se vad vi kan göra för andra. En god gärning är när man, utan att man måste det eller tjänar på det, gör något för att hjälpa någon annan eller för att göra någon annan glad.

Scouterna

NORMER.

Genom att vara medvetna om normer kan vi göra en så bra scoutverksamhet som möjligt, för alla scouter! Men vad är då normer?

Normer kan enkelt beskrivas som en regel för hur något ska vara. Det finns nedskrivna normer, till exempel lagar och regler som vi skapar genom demokratiska processer. Där är ofta människors lika värde en central del.

Det finns också sociala normer. Det är oskrivna förväntningar och regler om hur vi ska se ut, vara och bete oss. Sociala normer handlar ofta om makt. De formar våra världsbilder och möjligheter genom att tala om för oss att det vi gör är rätt eller fel.

Många sociala normer är så självklara att vi inte ens tänker på att de påverkar oss, tex. vad för slags kläder som passar att ha i ett visst sammanhang. Ofta är det så att det är först när någon påpekar att de finns som de blir synliga. Det kan vara att uppgifter fördelas på ett visst sätt utan att någon tänkt på det, tex att på ett läger låta tjejerna stå i köket medan killarna sätter upp tälten och hugger ved.

Det finns sociala normer som gör att makten fördelas orättvist och leder till våld och förtryck mot de som inte passar in i mallen. Ett exempel på en sådan norm kan vara att en kille som har kjol på stan riskerar att bli hånad eller till och med slagen.

Normer är alltså en fråga om makt och möjlighet att påverka och ta plats i samhället, och hänger ihop med diskrimineringsgrunderna:

- etnisk tillhörighet
- funktionalitet
- kön (inklusive könsidentitet/-uttryck)
- sexuell läggning och identitet
- religion/trosuppfattning
- ålder
- klass/socioekonomisk status

Genom att tänka på hur vi uttrycker oss kan vi undvika att förstärka normer, och underlättar samtidigt för ALLA att få vara sig själva!

Varför behöver vi tänka på normer i Scouterna?

Om det finns starka sociala normer för hur en ska vara i ett sammanhang, blir det väldigt obekvämt och exkluderande för någon som inte anser sig tillhöra normen. Det leder till att personer kanske slutar i Scouterna, eller kanske inte ens börjar, för att de inte känner sig välkomna. Ett exempel kan vara att ledaren inte säger ifrån när det skämtas nedlåtande om homosexuella, eftersom hen förutsätter att alla i gruppen är heterosexuella.

Genom att tänka normkritiskt kan vi skapa ett tryggare och öppnare Scouterna, där fler kan och vill vara med!

OM AMAHORO AMANI

TEMA:
Samhälls-
engagemang

Amahoro Amani – en metod, en organisation och ett internationellt samarbete

Amahoro Amani betyder fred på språken kirundi och swahili. "Amahoro Amani - för freden vidare" är ett fredsprojekt som ska bidra till att nå FN:s Millenniemål. Genom flera hundra små "fredsklubbar" ger projektet ungdomar i Stora Sjöregionen verktyg att arbeta aktivt med utveckling i sina samhällen och medel att sprida sina metoder till andra delar av världen.

Projektet genomförs främst av Scouternas och Kvinna till Kvinna:s partners i Rwanda, Burundi och Östra Kongo Kinshasa. Ända sedan 2005 har projektet varit ett unikt exempel på samarbete över organisations-, nations- och etnicitetsgränser, där medlemmar från både flick- och pojkscoutorganisationer arbetar tillsammans.

Under de senaste åren har Scouterna i Sverige varit delaktiga i projektet genom stöd, utbyten och samlingsprojekt. Under 2013 och 2014 läggs stort fokus i vårt Amahoro Amani-engagemang på att sprida metoderna i scoutverksamheten i Sverige och inspirera fler unga scouter till att mötas. Vi har inga fredsklubbar, men arbetar i våra patruller, lag och kårer med de frågor vi tycker är viktiga.

" – Vi är alla övertygade, och lovar, att förändra världen genom scouting, det är därför vi stannar i verksamheten, det är därför jag har stannat så länge! För att jag vet att vi kan skapa en bättre värld"

Prosper Roshemezimana, ansvarig för arbetet med Amahoro Amani hos l'Association du Scouts du Burundi

Scouterna är med i Svenska FN-förbundet som jobbar i Sverige med frågor gällande mänskliga rättigheter, och millenniemålen.

På www.fn.se finns massor av fakta och tips på aktiviteter.

FN:s Millenniemålen fram till 2015

Millenniemålen är åtta mätbara mål för en bättre värld som syftar till att förbättra levnadsvillkoren för världens fattiga. Arbetet med millenniemålen startades år 2000 och ska vara uppnådda 2015. Vissa av målen har redan uppnåtts, andra har en lång väg kvar. Arbetet med vad som ska komma efter millenniemålen 2015 har redan startat, och kallas för post-2015-processen.

Millenniemålen kom till efter det så kallade millennietoppmötet år 2000 som hölls på initiativ av FN:s dåvarande generalsekreterare Kofi Annan. Vid mötet medverkade ledare för 147 av FN:s medlemsstater som enades om en deklaration, millenniemålsdeklarationen. Deklarationen har skrivits under av alla FN:s 193 medlemsstater och blev grunden för åtta konkreta och mätbara utvecklingsmål - Millenniemålen.

De åtta millenniemålen:

1. Halvera extrem fattigdom och hunger
2. Se till att alla barn får gå i grundskola
3. Öka jämställdheten mellan kvinnor och män
4. Minska barnadödligheten
5. Förbättra mödrahälsan
6. Stoppa spridningen av hiv/aids
7. Säkra en hållbar utveckling
8. Utveckla ett globalt partnerskap för utveckling

Millenniemålen i Amahoro Amani

I Stora Sjöområdet har projektet främst inriktat sig på sex av de åtta millenniemålen. Fredsklubbar, scouterna och guides angriper de identifierade problemen lokalt, och tittar på hur de i sitt kvarter eller i sin by kan förändra och förbättra för att bidra till Millenniemålen uppfyllande. Samtidigt inspireras svenska ungdomar till aktivt samhällsengagemang genom Amahoro Amani-metoden och samarbetet och bidrar på så sätt till förändring på hemmaplan.

Mer information finns bland annat på

www.fn.se
www.un.org/millenniumgoals
www.milleniemaalen.nu
www.endpoverty2015.org/
www.myworld2015.org/

Scouterna

AKTIVITET 1.

PERSPEKTIV PÅ OLIKHETER OCH LIKHETER

TEMA:
Samhälls-
engagemang

Vi betar oss alla både väldigt olika och lika. Och vi förväntar oss ofta att andra ska bete sig på ett visst sätt. I den här övningen möter ni era egna och andras fördomar och förväntningar genom att spela ut olika beteenden och reflektera över vad som händer.

Varför? Aktiviteten ger scouterna tillfälle att öka sin förståelse för sociala beteenden, hur vi agerar och vad vi förväntar oss av varandra samt uppmärksamma vad som händer när vi bryter mot de förväntningar och normer vi har.

Hur?

- Tala om att scouterna ska representera olika sätt att vara på, genom att få olika beteenden.
- Dela ut lappar med dessa beteenden (se nedan).
- Beteendena är hemliga, dvs. ingen skall titta på någon annans lapp.
- Ge scouterna ett ämne att tala om, t.ex. vad de har gjort idag.
- De ska nu mingla och prata några minuter med så många som möjligt.
- När ni gjort det, reflektera och diskutera tillsammans med hjälp av frågorna.

Förslag till diskussionsfrågor efter rollspelet:

- Vad tror ni det stod på de andras lappar?
- Hur kändes det att agera så?
- Hur kändes det att alla agerade på sätt som kanske inte är som de brukar agera annars, eller som vi vanligtvis inte gör när vi möts i sociala sammanhang?
- Påminde det om någon situation från livet?
- Varför tror ni att vi gjorde övningen?
- Hur tror du att andra uppfattar dig i vanliga fall?
- Vad skulle kunna vara ett neutralt beteende?
- Finns det i samhället i form av normer?
- Var går gränsen mellan kulturella företeelser och personliga egenskaper?
- Hur mycket måste/bör vi acceptera?

Olika beteenden att dela ut till scouterna

Du kommer ifrån en kultur där man visar intresse och engagemang i en konversation genom att aldrig låta det bli tyst. När du pratar med någon visa intresse i konversationen genom att börja prata innan personen har pratat till punkt.

Du kommer ifrån en kultur där det anses oartigt att avbryta någon som talar. För att visa intresse och respekt för den som talar låt personen tala till punkt. När personen inte säger något räkna tyst till 5 innan du säger något för att vara säker på att personen har talat klart.

Du kommer ifrån en kultur där det anses oartigt att tala innan man har fått hela gruppens uppmärksamhet. Innan du säger det du vill säga kalla till dig hela gruppens uppmärksamhet. Tala högt så att alla kan höra.

Du kommer ifrån en kultur där det anses respektlöst att tala högt. Tala tyst och höj aldrig rösten.

Du kommer ifrån en kultur där man visar intresse och respekt genom att ge hela sin uppmärksamhet till en person. Tala aldrig med mer än en person åt gången utan låt den personen som du talar med få hela din uppmärksamhet.

Du kommer ifrån en kultur där man visar intresse och engagemang i ett samtal med hjälp av fysisk kontakt. Försök att visa engagemang genom att stå nära personen som du talar med och försök att till exempel skaka hand, ge personen en klapp på axeln eller armen eller ha någon annan liknande fysisk beröring för att visa intresse i samtalet.

Du kommer ifrån en kultur där det är viktigt att bevara integriteten. När du talar med någon var noga med att inte tränga dig på. Stå minst 1 meter ifrån personen du talar med.

Du kommer ifrån en kultur där det anses respektlöst att titta någon i ögonen. När du talar med någon titta aldrig dem i ögonen. Titta i golvet eller på personens fötter.

Var: Inomhus eller utomhus

Antal deltagare: minst tre

Tidsåtgång: 10-15 minuter

Målspar: aktiv i gruppen, förståelse för omvärlden, relationer

Ni behöver:

En uppsättning lappar med de beteenden som scouterna ska ha.

Tips

Om du har en liten grupp välj gärna ut beteenden som kommer att få svårt att kommunicera med varandra.

Scouterna

AKTIVITET 2.

PROBLEMANALYS

TEMA:
Samhälls-
engagemang

För att förbättra samhället krävs något att förbättra. Därför är första steget för scouter som vill förbättra samhället att hitta ett samhällsproblem att lösa.

Ett samhällsproblem kan verka svårt att få grepp om, så det kan vara bra att börja med något som man som scout lätt relaterar till, t.ex. arbetsmiljön i skolan eller något problem scoutkåren har. Ett samhälle behöver ju inte innebära en hel stad utan kan även vara ett mindre sammanhang.

Vad? I denna övning beskriver scouterna sitt samhälle och vad de vill förändra med skisser och förklaringar.

Varför? Scouterna får utrymme för sin fantasi och kreativa uttryck uttryck till att identifiera möjliga mål för samhällsutveckling.

Hur? Dela ut varsitt tomt papper till scouterna och pennor att rita med – färgpennor kan höja kreativiteten och engagemanget i gruppen. Ge scouterna tio minuter till att rita en bild av dagens samhälle utefter sina egna perspektiv.

Exempel på frågor att tänka på kan vara:

- Vad prioriteras i dagens samhälle?
- Vilka problem möter vi?
- Hur ser livet ut?
- Vad har vi för förutsättningar?
- Vad är vi duktiga på och vad behöver vi förbättra?

Efter tio minuter turas patrullmedlemmarna om att visa upp sin teckning för de övriga patrullmedlemmarna och förklarar hur de tänkt. Därefter ska patrullen gemensamt rita en bild på hur de anser att dagens samhälle ser ut. Ta tillvara på de olika perspektiven och åsikterna som patrullmedlemmarna har och anser vara viktiga. Ge tid åt uppgiften och låt kreativiteten flöda. Patrullerna visar sedan upp sina bilder för varandra och berättar om sina val och hur de tänkt. Spara gärna bilderna, de kan vara roliga att återknyta till längre fram.

Nu ska scouterna alltså hitta problem, inte bara ett, utan flera. Med hjälp av de teckningar som scouterna ritat ska de nu identifiera saker som de tycker är problematiska. Låt de först skriva ner problem som de själva ser på post-its, för att sedan diskutera tillsammans och hitta än fler gemensamt.

Därefter får scouterna i uppgift att prioritera problemen, från väldigt viktigt till lite mindre viktiga. Gör gärna något kreativt av rangordningen, kanske kan ni göra ett konstverk på scoutlokalens vägg av Post-It-lappar? Det enda måttet är att man ska kunna urskilja de viktiga problemen från de mindre viktiga.

Ett sätt att göra uppdelningen på att rita upp en skala

där en lodrätt linje får representera ”från viktigt till väldigt viktigt” och en vågrätt axel får representera ”från inte så troligt till troligt”. När lapparna sätts upp i diagrammet hamnar de saker som scouterna tycker är viktigast, och bedömer som troliga att de sker, uppe i högra hörnet.

Precis som med teckningarna från patrullerna sedan presentera sina prioriteringar för varandra. Nu har ni på avdelningen tillsammans massor av problem som ni identifierat som viktiga.

Det finns olika sätt att hitta sådant i samhället som kan behöva utvecklas. Utöver att scouterna utgår ifrån sina egna åsikter kan de även fråga bekanta eller obekanta människor. Genom att läsa insändare i lokaltidningar kan man också få idéer på vad andra tycker borde förändras.

Var: Inomhus eller utomhus

Antal deltagare: Minst en patrull

Tidsåtgång: 20 minuter – 30 minuter

Målspar: Förståelse för omvärlden, aktiv i samhället, Egna värderingar

Millenniemål: Alla

Ni behöver: Papper att rita på och pennor.

Scouterna

TEMATISKT FOKUS: MILLENIEMÅLEN

TEMA:
Samhälls-
engagemang

Ta hjälp av FN:s Milleniemål för att analysera vilka världsomspännande problem vi möter och gemensamt valt att arbeta mot internationellt. Inled gärna med att diskutera en fråga åt gången och be scouterna reflektera över hur det ser ut i skolan, på scouterna, hemma eller på stan, och gå därefter vidare till att ge en kort förklaring på hur det kan se ut i andra delar av världen med hjälp av ett eller flera milleniemål.

Milleniemålen täcker in många frågor och kan vara teman under ett helt möte eller som en sak att ta upp under flera möten under terminen. Se gärna till att alla scouter pratar om alla ämnen, så att det exempelvis inte bara är tjejerna som funderar över de mål som rör jämställdhet. Alla mål är lika viktiga för alla scouter!

MILLENIEMÅL 2: SE TILL ATT BARN FÅR GÅ I GRUNDSKOLA

Ger utrymme åt scouternas fantasi och kreativa uttryck till att identifiera möjliga mål för samhällsutveckling.

Inledande diskussionsfrågor

- Vad tycker ni om att alla barn får gå i grundskola? Stämmer det hos er/i er skola/kommun?
- Tycker ni att det är bra att alla barn ska ha rätt att gå i grundskola? Varför? Varför inte?
- Vad skulle hända om alla barn inte gick i skolan?

MILLENIEMÅL 3: ÖKA JÄMSTÄLLDHETEN MELLAN KVINNOR OCH MÄN

Inledande diskussionsfrågor

- Tycker ni att det är jämställt mellan tjejer och killar?
- Behandlas ni lika i skolan? Behandlas ni lika hemma?
- Är det bra eller dåligt tycker ni?
- Finns det normer för tjejer och för killar – vad kan de vara i så fall?
- Borde tjejer och killar vara mer lika och ha jämnare förutsättningar/bemötas på ett mer likvärdigt sätt?

ÖKA JÄMSTÄLLDHETEN MELLAN MÄN OCH KVINNOR

Jämställdheten mellan män och kvinnor mäts genom att man tittar på andelen kvinnor som sitter i världens parlament, på hur många som går i skolan och på hur arbete och lön är fördelat mellan män och kvinnor. En allt större andel kvinnor finns numera med i parlamenten, fler flickor går i skolan än någonsin tidigare och skillnader i lönen minskar. Världen är dock långt ifrån jämställd. Att satsa mer på kvinnor i alla åldrar är centralt för all utveckling. Det är ganska lätt att förstå varför: för hur ska utvecklingen gå framåt om den bara berör halva befolkningen?

SE TILL ATT BARN FÅR GÅ I GRUNDSKOLA

Andelen barn som börjar grundskolan runtom i världen har ökat. – nästan 90 procent börjar idag. Dock har nästan 57 miljoner barn i världen ingen möjlighet att gå i skolan och det är inte heller troligt att alla som börjar skolan fullföljer utbildningen. Många föräldrar har inte råd att skicka sina barn i skola och på flera håll prioriteras söner framför döttrarna. Vanliga saker som hindrar barn från att gå i skolan är exempelvis: att behöva hjälpa till hemma, jobba, funktionsnedsättning, inte ha råd med skolböcker/avgifter, mens (inga bra toaletter och inga bindor/tamponger) och tonårsgraviditeter. Det är ett oerhört viktigt mål att nå eftersom att det är genom utbildning som alla unga får chans att utvecklas och länder genom det kan utvecklas. Genom utbildning jämnar vi ut globala skillnader.

Scouterna

AKTIVITET TILL MILLENIEMÅL 1: ÅTTAKRONORS-MIDDAG

TEMA:
Samhälls-
engagemang

Utmana scouterna till att laga en måltid med en budget på bara åtta kronor var, den summa som utgör FN:s gräns för extrem fattigdom (1,25 dollar).

Varför? Genom att testa på hur det känns att laga mat med en väldigt snäv budget får scouterna förståelse för vad extrem fattigdom kan innebära.

Hur? Duka upp fint med hjälp av levande ljus, blommor och musik för att sätta stämningen.

Se till att scouterna inte använder något utöver de åtta kronorna de har var – exempelvis får de lägga ihop och köpa kryddor om de vill ha det i maten, eller gå ut i naturen och plocka extra ingredienser såsom svamp, örter, etcetera.

Kanske vill ni bjuda in fler till middagen?

Låt scouterna reflektera kring sina upplevelser när ni äter middagen. Var det lätt eller svårt att hitta på något att laga med bara åtta kronor per person? Tror ni att ni skulle klara av att leva på bara åtta kronor per dag?

Tänk på att pengarna egentligen ska gå till mycket mer än bara mat, men även på att 8 kronor räcker till olika mycket beroende på var du lever.

MILLENIEMÅL 1:

Halvera jordens fattigdom och hunger

Inledande diskussionsfrågor

- Hur tycker ni att fattigdom och hunger ser ut i Sverige?
- Har alla möjlighet att äta sig mätta?
- Tror ni att vårt val av kost kan spegla vår livsstil och olika intressen – blir det en indikator på vår identitet?
- Tror ni att personer i andra delar utav världen har liknande specialkost?

HALVERA JORDENS FATTIGDOM OCH HUNGER

Att fattigdom och hunger tas upp under samma mål beror på att de är nära sammankopplade – få människor skulle gå hungriga om de hade haft pengar att köpa mat för. Fattigdomen minskar betydligt snabbare än hungern vilket till stor del beror på högre matpriser, fler naturkatastrofer och felaktig jordbrukspolitik. Siffror visar på att fattigdomen i världen halverats sedan 1990 vilket innebär att delmålet är uppnått. Men cirka 1,2 miljarder människor världen över är ändå extremt fattiga. Att en människa lever i extrem fattigdom innebär att den lever på mindre än 1,25 dollar per dag – det är cirka åtta kronor per person och dag.

Var: där man kan laga och äta mat

Antal deltagare: fler än tre

Tidsåtgång: 1-3 timmar

Målspar: Förståelse för omvärlden, problemlösning, aktiv i gruppen

Millenniemål: Alla

Ni behöver: Åtta kronor per deltagare

Scouterna

AKTIVITET TILL MILLENIEMÅL 7.

20 LITER VATTEN

TEMA:
Samhälls-
engagemang

Brist på vatten, eller tillgång till rent vatten är en av de stora utmaningarna för att utrota hunger, sjukdomar och fattigdom. 20 liter vatten per dygn är vad som krävs för att en person ska klara det mest nödvändiga. Många har inte så mycket vatten. Över en miljard människor saknar tillgång till tillräckligt med vatten för att uppfylla de grundläggande behoven. Hur skulle du använda 20 liter vatten?

Varför? Scouterna får kunskap om hur viktigt vatten är för vår överlevnad och får öva sig i att kritiskt granska sin omvärld.

Hur? Rada upp sex tomma hinkar samt en vattendunk med 20 liter vatten i. Markera varje hink med en skylt eller pryl som visar att de representerar följande kategorier:

1. mat och dryck
2. toalettspolning
3. disk
4. tvätt av kläder
5. personlig hygien
6. städning
7. övrigt – om scouterna kommer med egna förslag

Ge scouterna i uppdrag att fördela dessa tjugo liter i hinkarna utifrån hur mycket de tror att de använder dagligen. Håll reda på hur mycket vatten ni har hållt i varje hink med hjälp av ett litermått eller kåsa.

Ställ antingen ut hinkar till varje patrull, eller gör en rad och ge varje patrull en 20-litersdunk, men låt då varje patrull anteckna hur mycket de håller i respektive hink.

När scouterna har delat ut 20 liter vatten så som de anser det vara rimligt, diskutera mellan patrullerna hur de har tänkt och jämför hur mycket vatten de har gett de respektive områdena.

När scouterna är klara kan ni tillsammans gå igenom hur mycket vatten vi i Sverige använder i genomsnitt per dag. Diskutera om detta är rimligt. Ser scouternas användning ut så? Finns det något ni kan göra för att minska er användning av vatten?

Tänk på: Är ni flera patruller kan ni göra aktiviteten som en tävling. Ni kan också fortsätta genom att ge alla i uppdrag att försöka räkna ut hur mycket vatten som de gör av med till kommande scoutmöte.

Ett annat alternativ är att gå ut på stan – till ett torg eller ett annat område där mycket folk är i rörelse och be medpassagerare testa aktiviteten. Glöm inte att informera dem om hur mycket vatten vi svenskar använder per dygn.

FAKTARUTA:

Vattenanvändning i Sverige

I Sverige använder vi i genomsnitt 200 liter vatten per person och dag – 10 liter till dryck och mat, 40 liter till toalettspolning, 40 liter till disk, 30 liter till tvätt av kläder, 70 liter till personlig hygien och 10 liter till städning, biltvätt och övrigt. Dessutom är Sveriges kranvatten i de flesta fall rent och drickbart – vi använder samma vatten till att dricka som till att skura golvet med. Detta beror främst på att vi har en stor tillgång på vatten över hela landet och goda resurser för att rengöra det. Sverige är ett av få länder i världen som har drickbart vatten i majoriteten av kranarna, inklusive toaletterna.

FAKTARUTA:

Om att säkra en hållbar utveckling

Bland koldioxidutsläpp, utsläpp av andra skadliga ämnen och minskad biologisk mångfald innefattar millenniemålet om att säkra en hållbar utveckling tillgången till rent vatten och sanitet.

Var: En plats där det är ok att det blir lite blött

Antal deltagare: En patrull

Tidsåtgång: Cirka 1 timme

Målspar: Förståelse för omvärlden, problemlösning

Millenniemål:

- 1 – halvera extrem fattigdom och hunger
- 4 – minska barnadödligheten
- 7 – säkra en hållbar utveckling

Ni behöver: 6 hinkar

6 skyltar

20 liter vatten i vattendunk/hink

kåsor eller litermått för att mäta upp vatten

Scouterna

HITTA ETT PROBLEM ATT LÖSA – HITTA EN LÖSNING

TEMA:
Samhälls-
engagemang

Vi stöter alla på problem i olika former – teoretiska som praktiska, stora som små. Ju fler problem du stöter på desto mer träning får du och desto bättre blir du på att lösa problem. Men det kan vara lätt att fastna i upptäckten av problemet och inte komma vidare till lösningen.

Tänk på att du i din patrull, ditt lag, din kår eller i samhället i stort inte är ensam om problemet och därför inte heller ensam om lösningen. Lyssna på varandra, samarbeta, ta in varandras idéer. Ni kommer att finna många bra lösningar tillsammans!

För varje problem som du löser lär du dig något nytt. Man brukar säga att man lär sig av sina misstag, men det kanske snarare är: man lär sig av de problem man tar tag i. Och glöm aldrig att även ett problem som bara blir halvlöst ger ny kunskap som du har nytta av i framtiden!

Ska ni skriva brev till politiker? Kanske vill ni bygga en skateboardramp? Det finns minst lika många lösningar på ert problem som medlemmar i gruppen.

Nu är det dags att välja ut ett problem att lösa! Gå tillbaka till väggen med post-its och titta tillsammans på det ni skrivit ner. Kanske vill ni välja ett mycket stort och svårt problem, eller ett lite mindre?

Det är gruppen, inte ledaren, som ska välja ut det problem ni vill lösa. Däremot får ledaren gärna komma med goda råd.

Tänk på blomman (vad är det ni först ser och vad är rötterna?) och se till att problemet som väljs är utmanande för din grupp. Välj ett problem som är möjligt att lösa. Världsfred är förmodligen omöjligt att ordna tillsammans i patrullen, men ni kan säkert göra något som är en bit på vägen. Var noga med att din grupp väljer ett projekt som passar just er.

För att kunna ta tillvara på de här lösningarna kan man göra om samma brainstorming med post-it lappar som gjordes då ni valde ut problem. Fundera först enskilt och kombinera och förbättra sedan förslagen i grupp. Kanske får scoutlokalen ett andra rangordningskonstverk av post-it lappar?

Glöm inte att lösningen ska lösa samtliga mål ni har satt upp och göra en faktisk skillnad. Se också till att olika medlemmar i gruppen har ansvar för olika delar av projektet och att alla har klart för sig vem som gör vad.

EXEMPEL FRÅN ÄVENTYRARBOKEN

- Demonstrera mot mobbning
- Skriv en insändare eller ett inlägg
- Hjälptill på ett äldreboende
- Dela ut smörgåsar till hemlösa
- Samla in pengar till ett fadderbarn

FÖR MER TIPS på hur ni går till väga för att göra samhällsförändring, se hela Amahoro Amani-metoden

Scouterna

AMAHORO AMANI-METODEN: 8 STEG TILL SAMHÄLLSFÖRÄNDRING

TEMA:
Samhälls-
engagemang

Amahoro Amani-metoden är ett sätt att göra samhällsförändring. Den möjliggör för dig att engagera dig i din egen närmiljö genom att göra dig medveten om din egen förmåga att förändra och påverka! Metoden kommer ur idéer om fred, samhällsengagemang och delaktighet och bygger på scoutmetoden.

Vi har lärt oss metoden av scouter, guides och deras partnerorganisationer i Stora Sjöområdet i Östafrika, där Amahoro Amani-metoden har utvecklats fram och används i lokala fredsklubbar runt i hela regionen. Metoden har stort fokus på den gemensamma förståelsen för varandra och handlar i grunden om att vi kan förstå och lösa konflikter först när vi förstår våra egna fördomar och normer.

Ett Amahoro Amani-projekt kan i princip pågå under hur lång eller kort tid som helst. Det viktiga är inte hur stort projektet är, utan själva arbetet för förändring på ett uppmärksammat problem.

1. Titta runt och diskutera

Samla patrullen och ta en titt på världen och ert lokala samhälle. Ett samhälle behöver inte nödvändigtvis betyda en hel stad utan kan vara ett mindre sammanhang som en park, en skola eller scoutkåren. Vad hittar ni i just er omgivning för problem som leder till konflikter människor emellan? Titta på andra projekt för samhällsutveckling och bli inspirerade!

2. Identifiera ett problem gemensamt

Titta igenom alla problem eller konflikter ni tillsammans uppmärksammat. Välj sedan det ni tycker är viktigast att arbeta med att lösa inom patrullen eller avdelningen.

Glöm inte att prata med andra också. Fråga runt! Att något är ett problem för just er betyder inte nödvändigtvis att det är ett problem för så många andra. Eller tvärt om: något ni tar för givet kanske är ett problem för någon annan. Vad tycker andra? Och vad är viktigt för er?

3. Vad vill ni förändra/uppnå? Vilka är era mål?

Självklart vill ni bidra till en lösning av problemet ni identifierat, men kanske finns det även bakomliggande mål – för er själva och för samhället? Sätt gemensamt upp några tydliga, konkreta mål så att ni lätt kan utvärdera dem efteråt.

En av fördelarna med att arbeta i projekt och i grupp är att man kan sätta upp delmål och planera mindre delar åt gången. Därmed blir projektet inte för stort, slutresultatet blir enklare att nå och arbetsbelastningen i gruppen blir lättare att fördela jämt.

4. Hitta en lösning och gör en plan

Vad är det som faktiskt ska göras? Spåna fritt och diskutera med varandra om möjliga lösningar till problemet. Här kan det också vara viktigt att engagera de parter som är involverade i problemet eller konflikten. Slutresultatet blir bäst om ni arbetar tillsammans!

Tänk på att det finns många andra organisationer som jobbar med samhällsförändring. Finns det någon som redan gör det ni tänkte göra? Kanske finns det möjlighet att samarbeta?

Nu är grunden lagd och det är bara att sätta igång! Dela upp ansvarsområden och gör en tidsplan. Stäm av då och då för att få en överblick av hur arbetet går samt vad som återstår. Behöver det justeras lite i planeringen för att nå målet?

5. Genomför projektet

Äntligen är det dags att göra det ni planerat inför! Själva genomförandet kan ske vid ett eller flera tillfällen. Glöm inte att genomföra projektet med alla inblandade parter för att uppnå bästa och mest hållbara resultat. Vi lär oss genom att göra, och vi gör bäst tillsammans!

6. Utvärdera

Efter genomförandet är det dags att utvärdera arbetet för att dra lärdom av vad som gick bra och mindre bra, och för att kunna ta med sig de erfarenheter ni fått vidare till nya projekt.

Exempel på frågeställningar kan vara:

- Vad gjorde vi riktigt bra och vad gick mindre bra?
- Uppfyllde vi målen?
- Hur löste vi eventuella problem/konflikter inom projektet?
- Är alla involverade parter nöjda?
- Behöver arbetet fortsätta? Hur behöver vi i sådana fall jobba?
- Vad tyckte andra om vårt projekt?
- Vad måste vi ändra på eller förbättra till nästa gång?

Planera gärna redan från början hur utvärderingen ska ske. Dokumentera genom att t.ex. spela in en film, fotografera, blogga eller rita under projektets gång och använd materialet som komplement till er utvärdering!

7. Dela med er!

Glöm inte att dela med er av projektet till andra – kanske blir det en källa till inspiration för någon annan? Sprid ert projekt i sociala medier, på kårens hemsida eller i lokaltidningen. Maila gärna en sammanfattning samt bilder, film och annat material till minstory@scouter.se, så att fler scouter får ta del av och kan sprida er berättelse till ännu fler!

8. Fira

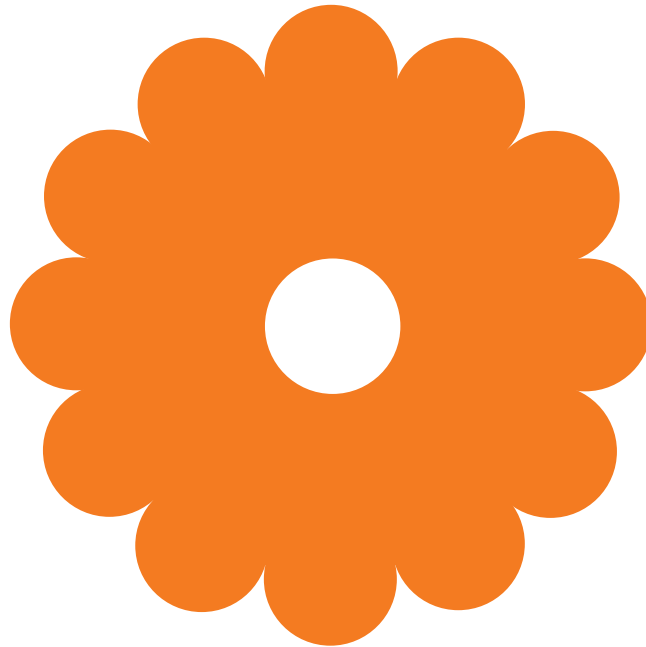
När ni uppnått ert mål måste det självklart firas! Var stolta över det ni gjort – oavsett om det blev precis så som ni tänkt er eller inte. Samla alla inblandade parter och fira. Det förtjänar ni!

Scouterna

AMAHORO AMANI-METODEN: FORTS.

TEMA:
Samhälls-
engagemang

TÄNK DIG EN BLOMMA!

För att kunna lösa en konflikt är det viktigt att kunna skilja på vad som är det faktiska problemet och vad som bara är symptomen av ett problem – ofta en konflikt.

ENKELT ÄR ATT JÄMFÖRA PROBLEMET MED EN PLANTA, UNGEFÄR SÅ HÄR:

- Lövet och blomman symboliserar själva konflikten, alltså problemets symptom och det vi oftast ser och uppmärksammar.
- Stjälken symboliserar orsaken till konflikten, vilket är det som håller blomman och bladen vid liv.
- Rötterna utgör grunden till problemet och består ofta av normer och samhällsstrukturer som möjliggör problemet.

Det finns många sätt att lösa ett problem på. Det viktiga är att inte bara klippa av stjälken på plantan för att få blomman att falla av och tro att konflikten då försvinner. Om ni inte gräver upp hela växten med rötterna, kommer blomman – konflikten – bara att komma upp igen. Vilken del av växten har vi möjlighet att påverka? Vad behövs för att nå en hållbar lösning?

Scouterna